

før 24 Timer efter, saa gjør man bedre i ikke at belemré Fæstningen, men gaae videre med al den Styrke, man har, hvorved man da faaer Tid til at overveie, hvad Midler man vil benytte.

Hvad angaaer disse Værksteder og den Station ved Taarup, hvoraf man har gjort saa Meget ved Hjælp af dette „vildene Mark,“ da staaer det for mig i Grunden ikke som Andet end et meget stort Udraabstegn. Jeg skal gjøre opmærksom paa andre Forhold ved dette Jernbaneshyftem og Jernbanecentralpunkt i Fredericia. Naar et Land, som Danmark, bliver angrebet af en Fjende Sønden fra, måa det ikke vare længe, før Fredericia er sat i Beleiringsstilstand, det vil sige: før Fredericia har udelukket fra sit Omraade ethvert ukontrolleret Besøg; men et kontrolleret Jernbanetog er en Modsigelse; thi hvad er et Jernbanetogs Væsen? Det er at befordre sikkert, let og hurtigt en stor Mængde. Men en Fæstnings Væsen er ikke at lade Noget komme sig i Nærheden ukontrolleret, og det var jo muligt, det have vi seet før, at en Fjende kunde kjøre med et Jernbanetog midt ind i Fæstningen og saaledes overfalde og tage den; det skal man ikke udsætte sig for, og derfor skal Jernbanen blive udenfor Fæstningen. Der er en anden Grund, hvorfor man skal bringe saa lidt ind i Fæstningen som muligt; det er, fordi der er Fjender, som forsøge at angribe en Fæstning ved Bombardement og brænde op, hvad de kunne, og derved ødelægge en Deel, og derfor er det til ingen Nytte at belemré en Fæstning med kostbare Indretninger, som ikke have med Forsvaret at gjøre, og som berøve Staten betydelige Midler, naar de blive ødelagte. Man har seet Armeer ødelægge Bygningerne og betydelige Værdier i Fæstninger; Indbyggernes have maattet fortrække, men Garnisonen derimod er bleven der; det er en anden Sag, den behøver ingen Jernbaner. Der er endnu et tredie Tilfælde, og det er meget værre; man har ogsaa seet Fæstninger som Fredericia, der endogsaa i Forhold til Tid og Leilighed vare i deres Velmagtsdage, blive indtagne og besatte af Fjenden, og saa har man seet Armeer, tilbeels fremmede, komme til Understøttelse; naar jeg f. Ex. tænker mig Armeer, som komme til Understøttelse og

gjøre et Indfald Sønden fra, saa vilde det for dem være meget ubehageligt og ubekvent, om dette bekvemme Transportmiddel, som ellers kunde afbenyttet, blev afbrudt ved, at man havde lagt Hovedstationen ind til Fjenden. Det er Noget, som falder i Fæstningernes Lod, at de kunne komme til at høre Fjenden til, og vi blive de Beleirende, ligesaavel som det Omvendte kan finde Sted — derved er efter min Mening det hele Militærspørgsmaal borte. Nei, jeg troer, at naar vi skulle komme til at give en almindelig Regel fra det militære Standpunkt, saa skulle vi forbyde nogen som helst Jernbane at komme Fæstningerne nærmere end 2 a 3 Mil; behøver man derimod i Krigstid at staffe en Forbindelse med en Fæstning tilveie ved Jernbane, — thi det gjælder ikke om hurtig Lokomotivfærdsel, men at transportere store Læs uden for stort Besvær — saa er Intet lettere og hurtigere end at anlægge en Jernbane til det Brug. Denne samme Bemærkning kommer til at gjælde om den slyngste Bane, og det i den Grad, at det forekommer mig, at den bør afholde alle dem, der see Sagen lidt fra det militære Standpunkt, fra at vælge Banen til Strik, idet de nemlig ikke med Sikkerhed vide, hvor de komme til, enten til den i Nærheden liggende Nølemose eller Baaringbugt, men det kunde ogsaa afhjælpes, naar Jernbanen lægges saaledes, at der ved Clausunde bliver et dobbelt Spor, og man fører Skinnerne videre, saaledes at man i paakommende Tilfælde kan komme ind paa dem; de have jo dog ikke mere end 1 Mil at kjøre, og naar de føle Trang dertil, saa kunne de jo der lægge en Skinnebane, som vil kunne lægges med langt mindre Bekostning end en sædvanlig Jernbane; den vilde gjøre dem al den Nytte, de behøvede, og derved sætte dem istand til at have deres Oplagssteder saa fjernt som muligt fra Alt, hvad der kunde kompromittere dem. Jeg skal indrømme, at naar noget Saadant foretages i Krigstid, kan der blive bortstjult nogle Rugler, dræbt nogle Personer og ødelagt Materiale, og naar man kan undgaae det, saa gjør man bedre derti. Derfor som nu den ærede Minister, som sagt, havde suspenderet alle de Dele af Jernbanen, som i en Deel af Sylland, uden at gjøre Almeen-